

Retenčné územie na sútoku Ipl'a a Poltarice v lokalitách Breznička – Poltár-Zelené

autor návrhu: Ján Gábor

vypracovali: Ján Gábor, Stanislav Svorad

Filozofia zámeru

Porušená rovnováha človeka a prírody.

Hľadanie rovnováhy - spolužitia = technické opatrenia.

Širšia lokalizácia: horný tok Iplľa km 180,30-185,60, pod vodárenskou nádržou Málinec až po nechránené meandre Iplľa medzi Brezničkou a Kalinovom,

Lokalita 1

Záujmové územie v katastri obce Breznička, Ipeľ v r. km 180,30-181,40

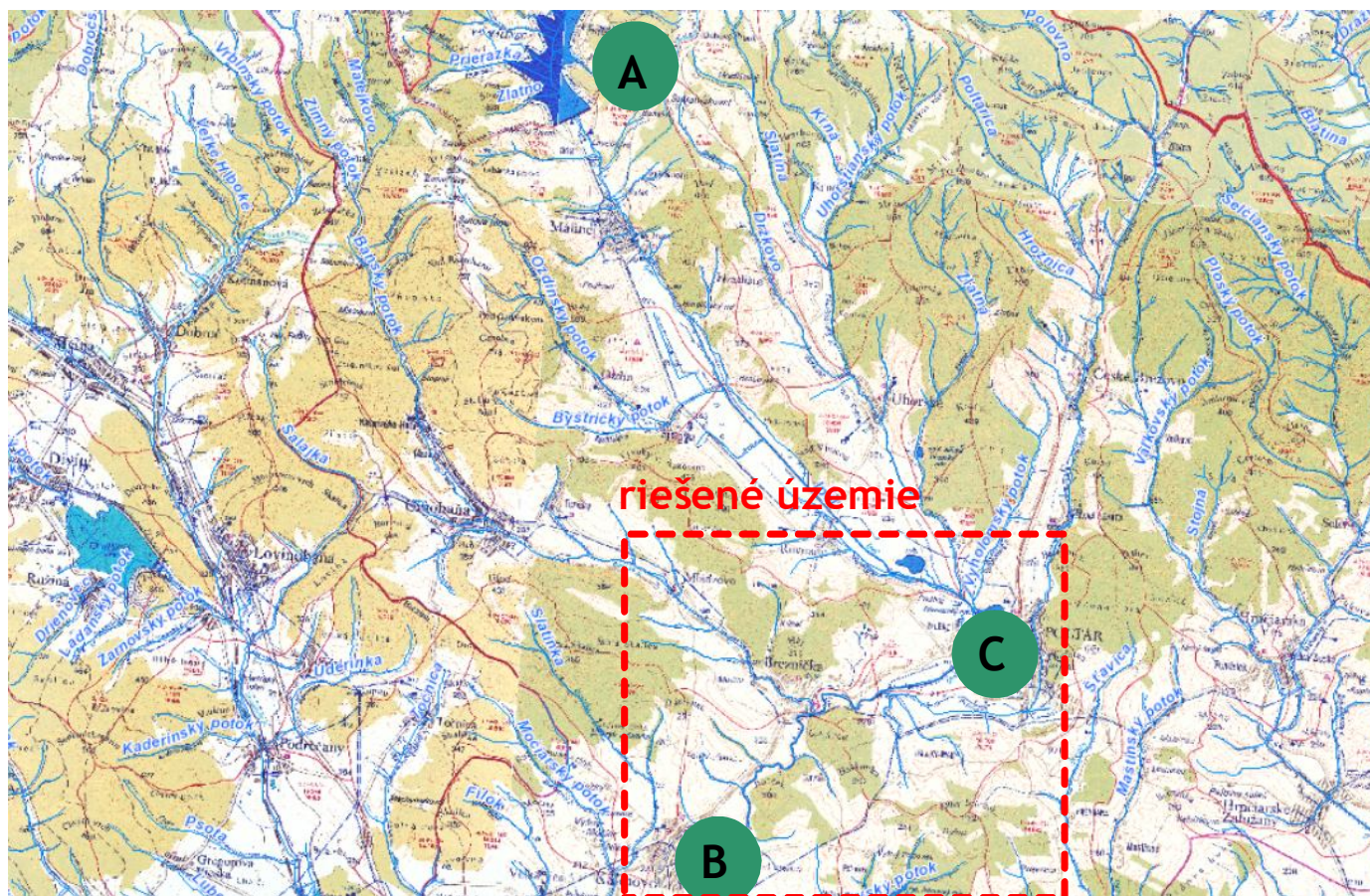
Lokalita 2

Záujmové územie v katastri obce Poltár - Zelené, Ipeľ v r. km 182,10-183,10

Lokalita 3

Záujmové územie v katastri obce Poltár - Zelené, Ipeľ v r. km 185,20-185,60

Mapa časti okresu Poltár

LEGENDA

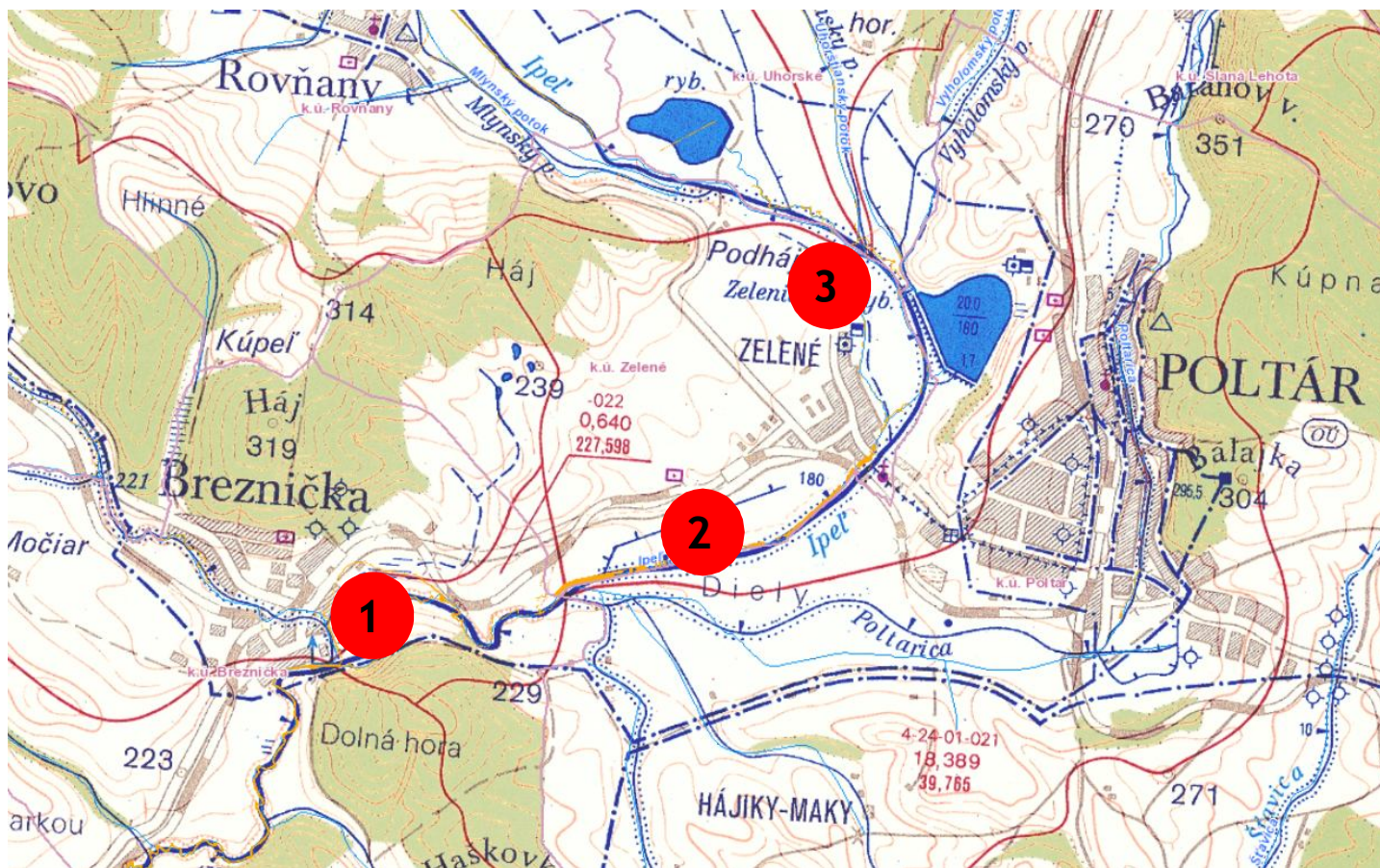
A - VN Málinec

B - obec Breznička

C - mesto Poltár,
mestská časť Zelené

Záujmové územie, VHM M-1:50 000

Ipeľ r. km 180,30-185,60

LEGENDA

Lokalita 1
v katastri obce Breznička,
Ipeľ v r. km 180,30-181,40

Lokalita 2
v katastri obce Poltár -
Zelené, Ipeľ v r. km 182,10-
183,10

Lokalita 3
v katastri obce Poltára -
Zelené, Ipeľ v r. km 185,20-
185,60

Lokalita 1, popis riešenia

Ipeľ r. km 180,30-181,40

Technickými opatreniami zadržať vodu v záujmovom - pôvodnom inundačnom území, spojiť protipovodňovú ochranu intravilánu obce Breznička s vodozadržnými opatreniami, dobudovať ochranné hrádze mlynskeho náhonu z jednostrannej na obojstrannú, umožniť návrat podzemnej vody k pôvodnému horizontu - revitalizovať areál korunkovky strakatej.

V južnej časti záujmového územia

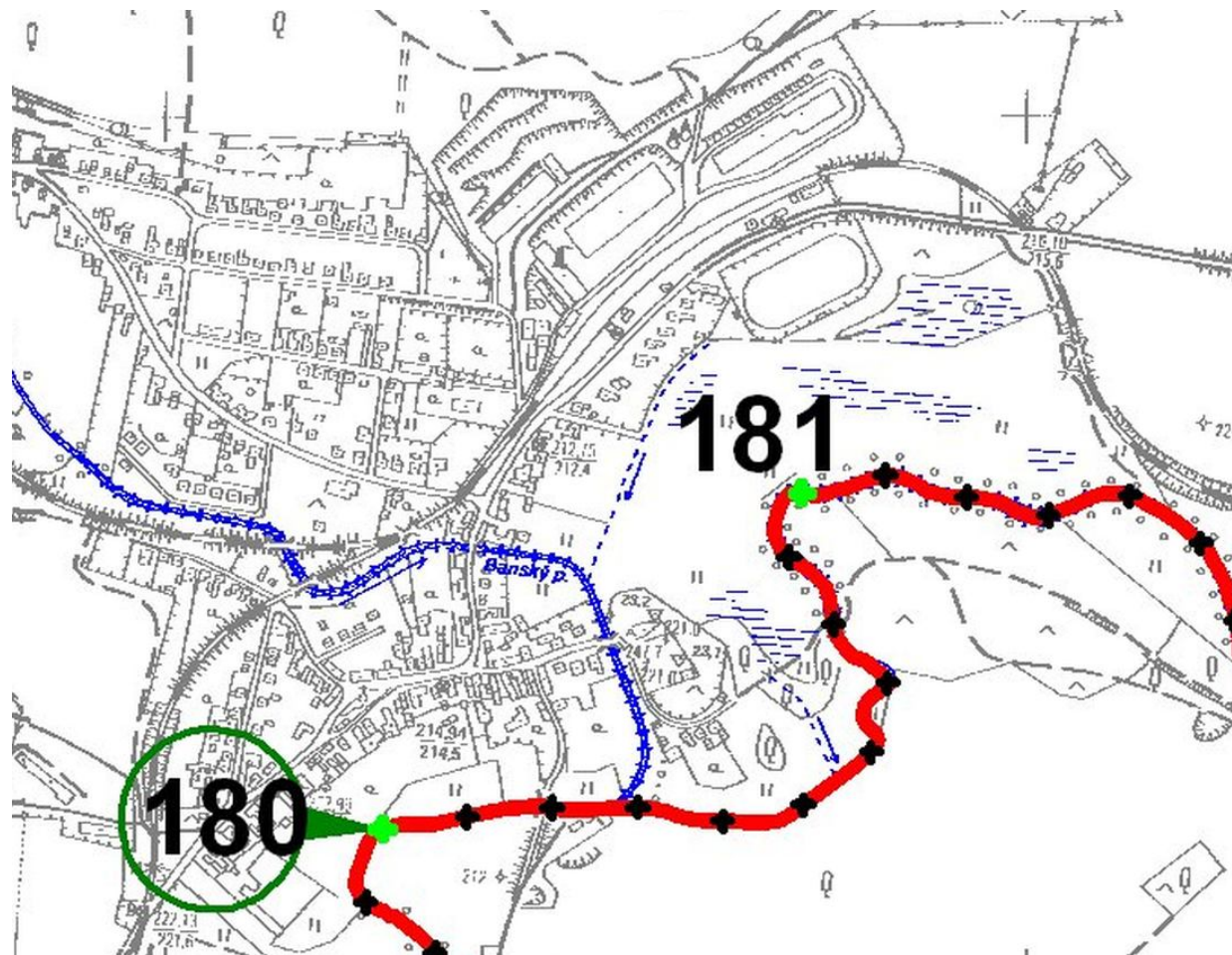
1 prebudovať teleso poľnej cesty s mostom cez Ipeľ na ochrannú hrádzu s dvomi stavidlami, úlohou stavidiel je zadržať vodu v pôvodnom území v režime prirodzenej inundácie.

2 staré ramená pomocou priepichov zavodniť a dosiahnuť prúdenie vody,

3 vybudovať stavidlo na mieste starej hate a napojiť torzo starého mlynskeho náhonu (otvorený tok na nezaniknutých parcelách alebo 1000 mm podzemné potrubie) na Ipeľskú vodu, dotovať vodou jelšovú mokrad' pri ihrisku.

Lokalita A, poloha riešenej lokality k Ipľu

Ipel' r. km 180,30-181,40

Lokalita A, schéma úprav

Ipeľ r. km 180,30-181,40

LEGENDA OBJEKTOV A ÚPRAV

1 prebudovať teleso poľnej cesty s mostom cez Ipeľ na ochrannú hrádzku s dvoma stavidlami

2 staré ramená pomocou priepichov zavodniť

3 vybudovať stavidlo na mieste starej hate

--- záujmové územie

--- revitalizované korytá

... prírodné/odtokové potrubie

Lokalita A, historické porovnanie lokality

Ipeľ r. km 180,30-181,40

Lokalita A, katastrálna mapa

Ipeľ r. km 180,30-181,40

LEGENDA

- parcely registra C
- parcely registra E
- parcely vo vlastníctve SVP š. p.

Lokalita A, letecký náhľad nad územie

Ipeľ r. km 180,30-181,40

LEGENDA OBJEKTOV A ÚPRAV

1 prebudovať teleso poľnej cesty s mostom cez Ipeľ na ochrannú hrádzu s dvoma stavidlami

2 Staré ramená pomocou priepichov zavodniť

3 vybudovať stavidlo na mieste starej hate

----- revitalizované korytá

Lokalita B, popis riešenia

Ipeľ r. km 182,10-183,10

Technickými opatreniami zadržať vodu v záujmovom - pôvodnom inundačnom území, umožniť návrat podzemnej vody k pôvodnému horizontu.

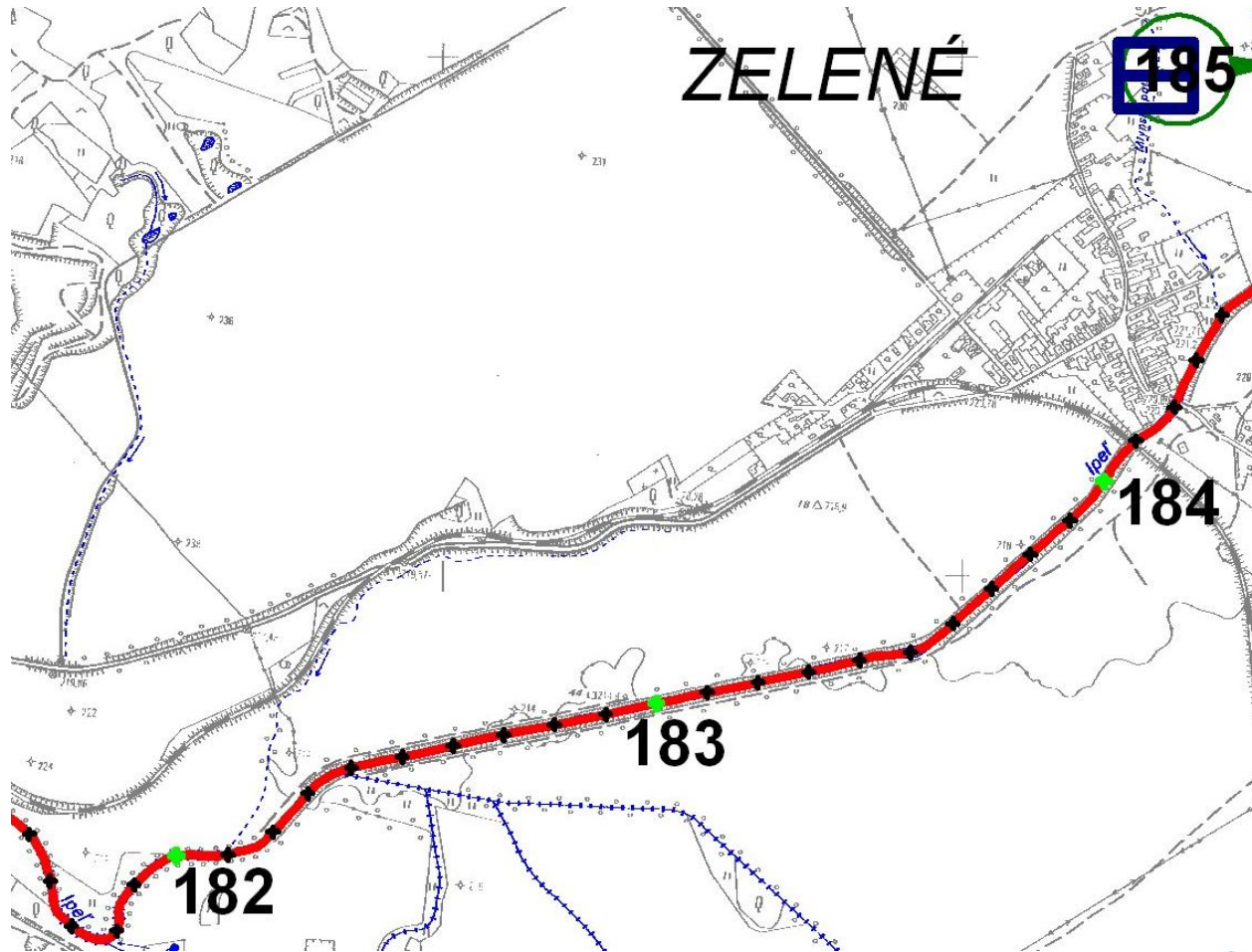
1 Vybudovať stavidlo na mieste napojenia pôvodného Ipeľa na regulovanú časť pod železničným mostom,

2 vyhĺbiť staronové koryto Ipeľa od železničného mosta po torzo ramena starého Ipeľa pod železničnou stanicou (alternatívne použiť 1000 mm prírodné potrubie). Reguláciou vody do starého a nového Ipeľa dosiahnuť bilanciu prietoku cca 50:50. V regulovanom 1 km úseku Ipeľa

3 technickými opatreniami (hrádzkami) zvrátiť zarezávanie toku do podložia a dosiahnuť jeho zanášanie.

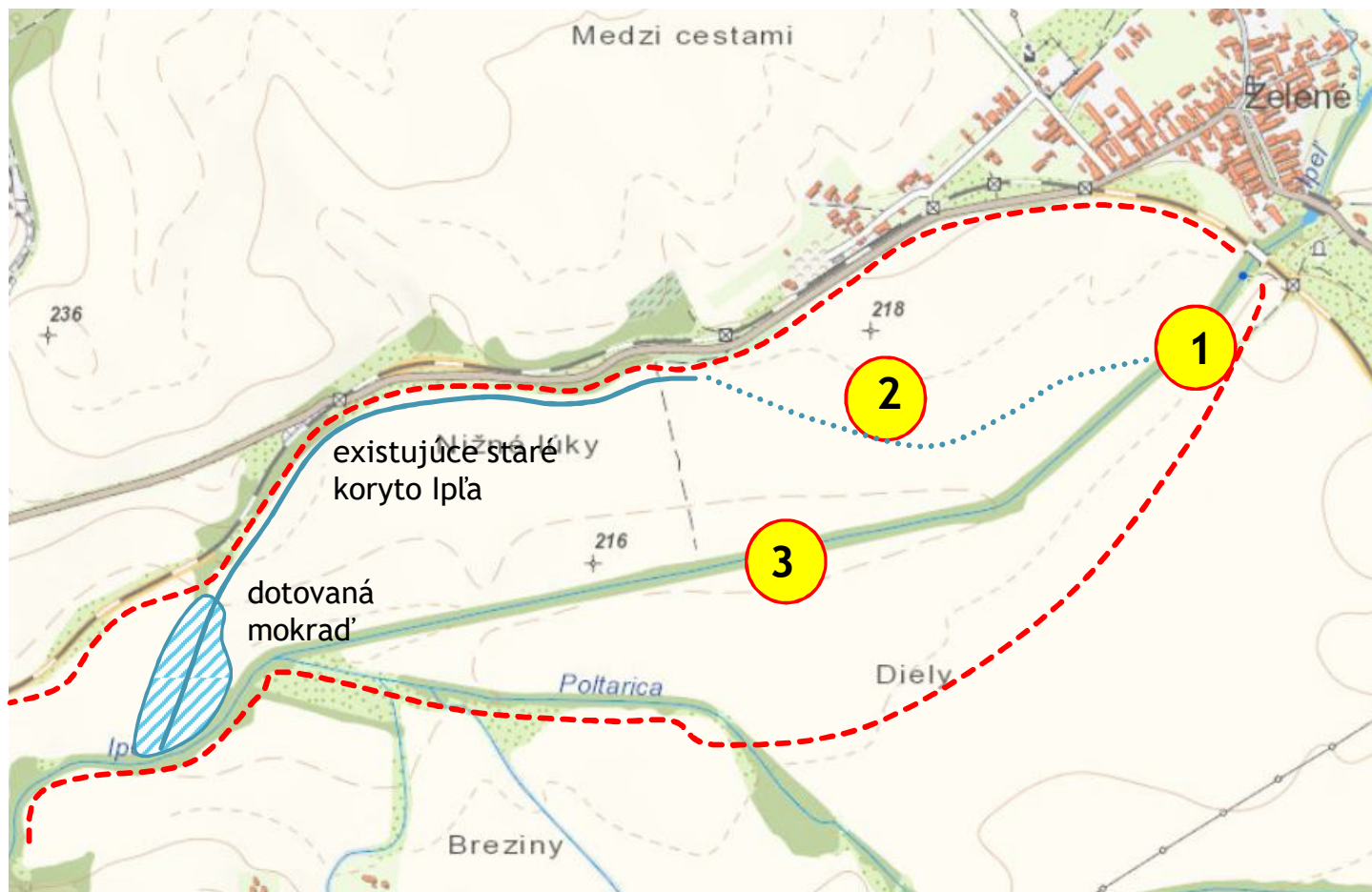
Lokalita B, , poloha riešenej lokality k Ipeľu

Ipeľ r. km 182,10-183,10

Lokalita B

Ipeľ r. km 182,10-183,10

LEGENDA OBJEKTŮV A ÚPRAV

1 vybudovať stavidlo na mieste napojenia pôvodného Ipeľa

2 vyhlíbiť staronové koryto Ipeľa od železničného mosta po torzo ramena starého Ipeľa

3 technickými opatreniami (pričnými prahmi) zvrátiť zarezávanie toku

----- záujmové územie

..... revitalizované koryto

Lokalita B, historické porovnanie lokality

Ipeľ r. km 182,10-183,10

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ.

Lokalita B, katastrálna mapa

Ipeľ r. km 182,10-183,10

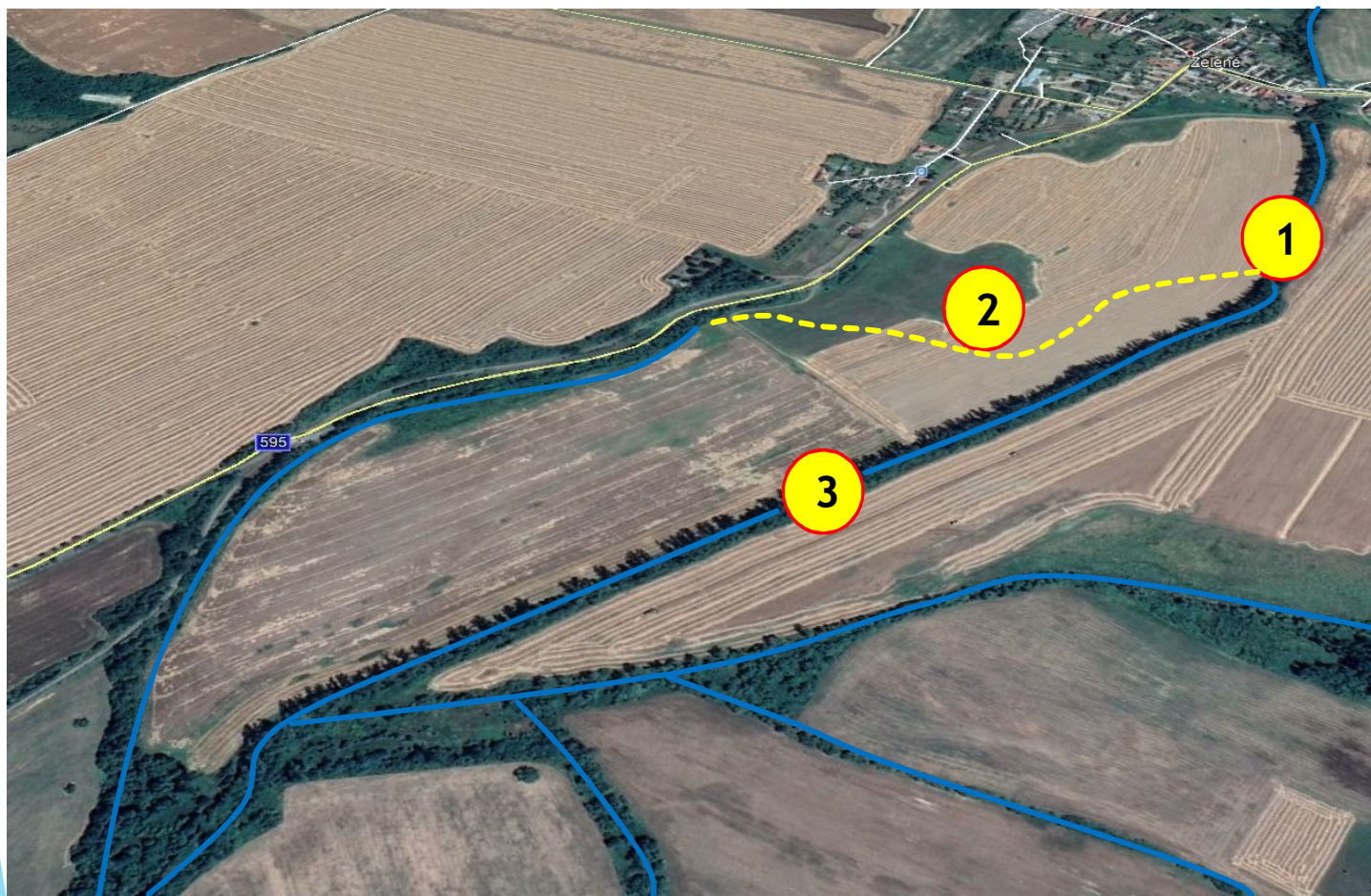

LEGENDA

- parcely registra C
- parcely registra E
- parcely vo vlastníctve SVP š. p.

Lokalita B

Ipel' r. km 182,10-183,10

LEGENDA OBJEKTOV A ÚPRAV

1 vybudovať stavidlo na mieste napojenia pôvodného Ipľa

2 vyhlíbit' staronové koryto Ipľa od železničného mosta po torzo ramena starého Ipľa

3 technickými opatreniami (pričnými prahmi) zvrátiť zarezávanie toku

----- revitalizované koryto

Lokalita B, fotopanoráma

Ipeľ r. km 180,30-181,40

**pohľad na lokalitu zo štátnej
cesty Breznička - Zelené**

v pozadí stromová alej rieky Ipeľ,
pod cestou línia bývalého starého
ramena

Lokalita C, popis riešenia

lpeľ r. km 185,20-185,60

1 Vybudovať stavidlo nad „divokou“ ťažobnou jamou v mieste hate starého mlynského náhonu,

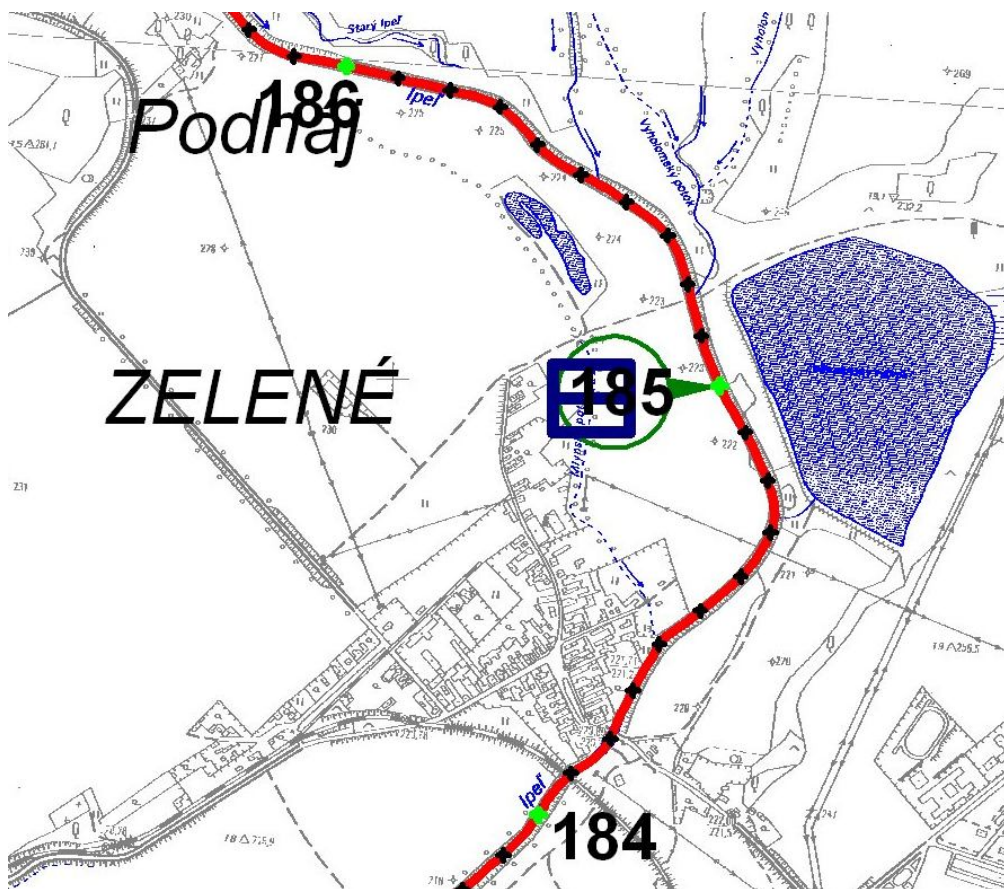
2 obnoviť starý mlynský náhon, dotovať vodou ťažobnú jamu a vyvolať pohyb vody

3 odvieť vodu cez obnovený náhon do lpl'a, posilniť zavodnenie príľahlej „divokej“ zelene a dosiahnuť jej vzrast.

Alternatívou by bolo cez 1000 mm **podzemné potrubie dotovať** vodou ťažobnú jamu, vyvolať pohyb vody a **odtokovým podzemným potrubím** vrátiť vodu do lpl'a, posilniť zavodnenie príľahlej „divokej“ zelene a dosiahnuť jej vzrast

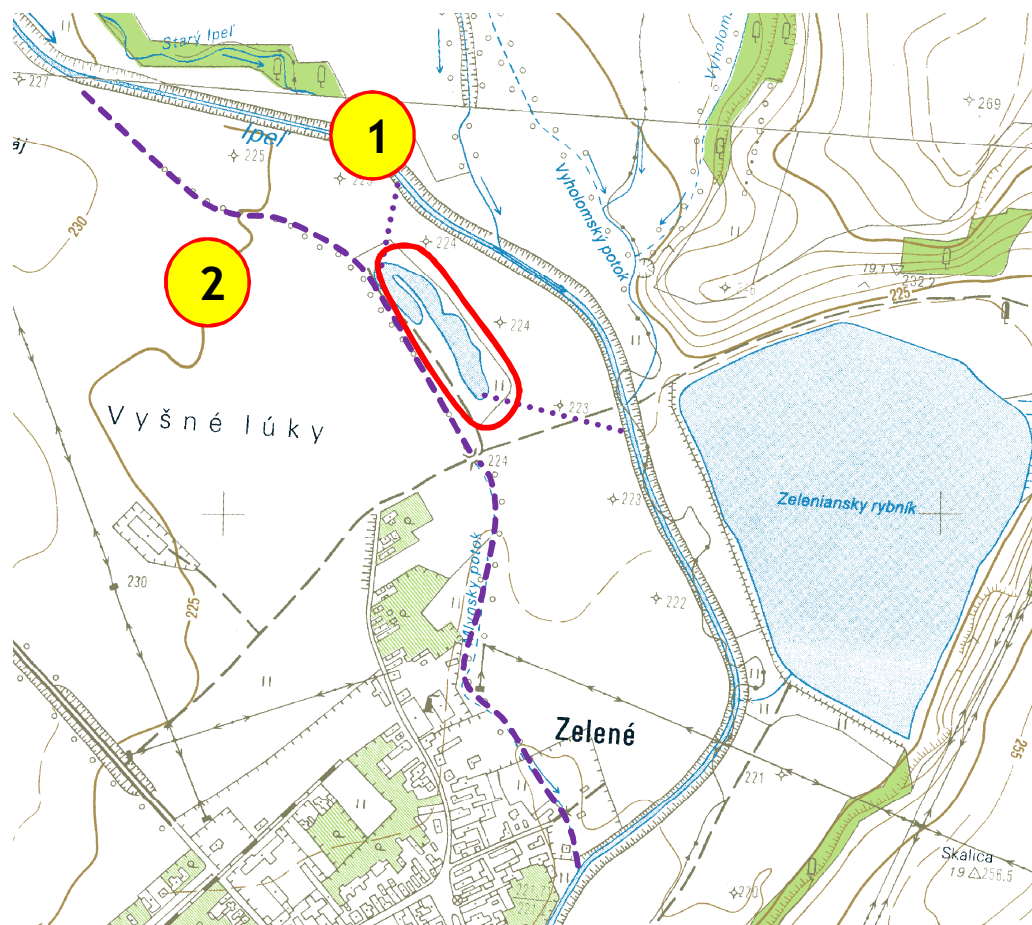
Lokalita C, poloha riešenej lokality k Ipľu

Ipel' r. km 185,20-185,60

Lokalita C

Ipeľ r. km 185,20-185,60

LEGENDA OBJEKTOV A ÚPRAV

1 Vybudovať stavidlo nad „divokou“ ťažobnou jamou v mieste hate starého mlynského náhonu,

2 obnoviť starý mlynský náhon, dotovať vodou ťažobnú jamu a vyvolať pohyb vody

3 odvieť vodu cez obnovený náhon do Ipeľa

----- revitalizované koryto

..... prírodné/odtokové potrubie (alternatívne riešenie)

Lokalita C, historické porovnanie lokality

Ipeľ r. km 185,20-185,60

Lokalita C, katastrálna mapa

lpeľ r. km 185,20-185,60

LEGENDA

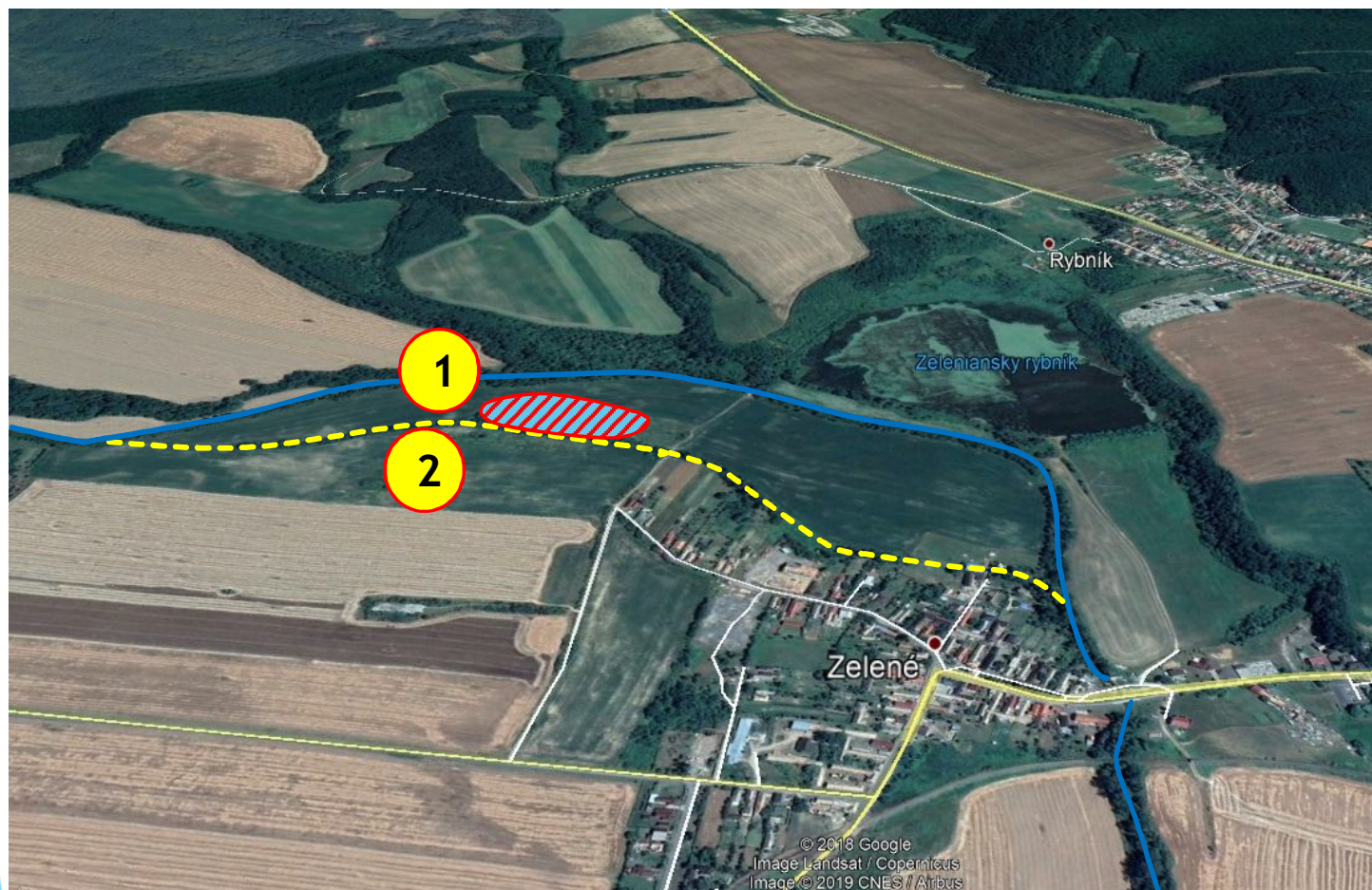
— parcely registra C

— parcely registra E

— parcely vo vlastníctve
SVP š. p.

Lokalita C, letecký náhľad na územie

Ipel' r. km 185,20-185,60

LEGENDA OBJEKTOV A ÚPRAV

- 1** Vybudovať stavidlo nad „divokou“ ťažobnou jamou v mieste hate starého mlynskeho náhonu,
- 2** obnoviť starý mlynský náhon, dotovať vodou ťažobnú jamu a vyvolať pohyb vody
- 3** odviesť vodu cez obnovený náhon do Ipľa

----- revitalizované koryto

prívodné/odtokové
potrubie (alternatívne
riešenie)

podklady, zdroje

- ▶ mapové podklady SVP š.p. Banská Štiavnica
- ▶ TIS portál SVP š.p. Banská Štiavnica
- ▶ historická ortofotomapa TU ZV, GEODIS SLOVAKIA
- ▶ Google maps, Google Earth Pro
- ▶ rieka Ipeľ, digitálne staničenie 11/2005